

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel. Előfizetési ár:		HIRDETÉSEKET	Szerkesztőség: Pandató-utca 680.
Helyben:		jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.	Kiadóhivatal:
Egész évre . . . 4 korona	Vidéken:	Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 30 fillér. —	"Pannonia" könyvkereskedés
Fél évre . . . 2 " "	Egész évre 5 K 20 fill.	Minden további szó 2 fillérrel több. — Nyiltéri közle-	Baross-utca 74. szám.
Negyed évre . . 1 " "	Fél évre . . . 2 " 60 "	mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.	Kéziratokat nem adunk vissza.
Egyes szám ára 12 fillér.			
II. évfolyam		1905. Márczius hó 5.	10-ik szám.

A legsürgősebb teendő.

Hosszu évtizedeken keresztül, — mint a csalóka délibáb, vagy valami színes álomkép lebegett előttünk városunk kulturális fejlődése és ezzel együttesen ipari kereskedelmi és gazdasági felvirágzása. Káprázatos ígéretek bódító mámore között, dus reményekkel eltelve tekintett mindenki a jövő elé, a mikor a város lakossága a boldogság, jólét és megelégedés feltételeit birni fogja, a mikor óhajai és vágyai teljesülnek. A rohamos haladás, mely a közönség figyelmét lekötötte s a melynek nagyszerűsége felett zengett a dicséret csak fokozta a reményt, hogy a város lakosságának régi vágya: a főgymnasium felállítása is megvalósul.

Ámde évek multak, évtizedek váltották fel egymást, városunk kulturális fejlődésének eme tényezője a tervezés homályos ködéből kibontakozni nem tudott. A mikor már azt hittük, hogy sikerült megnyernünk a főgymnasiumot, akkor hosszú időre megint elestünk tőle. A főgymnasium kérdése évtizedeken át forgott szőnyegen és

sokkal kisebb városok elnyerték, de Komárom csak a tárgyalásokkal töltötte az időt.

A város „vezető” elemei újabb és újabb eszmékkel, más alkotásokkal állottak elő, amelyek óriási teherként neheztedek az adófizető polgárság roskadozó vállaira s mintegy elterelték a közönség figyelmét a főgymnasiumról.

Nem akarjuk kicsinyelni az alkotásokat, s nem vonjuk kétségbe azok szükséges voltát, ne is értsen bennünket félre senki, de azok az alkotások csak terhek róttak városunk lakosságára anélkül, hogy a vagyoni jólétnek és gazdasági haladásnak előmozdítására szolgáltak volna. Az összes alkotások közül egyetlen egyet sem találunk, a melyből a polgárság anyagi hasznot merithetett volna, vagy amelyek mint keresetforrások volnának tekinthetők városunk lakosságára nézve.

Az eddigi alkotások tehát mintegy megkövetelik, hogy városunk oly irányban is fejlődjék, a mely a lakosság szellemi művelődésére és anyagi boldogulására vezet.

Ilyennek kell tekintenünk mindennek felett a főgymnasium felállítását,

addig közművelődési intézményeinkkel nem dicsekedhetünk, a míg főgymnasiumunk nem lesz. Ezt pótolni sem hajógyárral, sem selyemgombolyítóval, lengyárral, huszárkaszárnnyával, vagy ménteleppel nem lehet.

Ha a főgymnasium kérdésének történetét vizsgáljuk, arra a feltevésre jutunk, hogy városunk intézői a mikor a közvélemény hangosan követelte a kérdés megvalósítását, nem tettek egyebet, mint tintát és papirost fogyasztottak s nagyhangú ígéretekkel, emlékiratokkal árasztották el a közönséget, de a főgymnasium ügyét egy lépéssel sem vitték előbbre s ott van az ma is, a hol 20 esztendővel ezelőtt. Azt kell hinnünk, hogy a kik a főgymnasium ügyét a kezükbe vették azt megvalósítani komolyan nem is akarták, vagy nem volt meg bennük az erre való képesség és ügybuzgalom.

A mikor a közönség látva a végtelenségig terjedő huza-vonát két évvel ezelőtt társadalmi mozgalmat indított, már azt hittük, hogy végre valahára az eszme testet ölt, mert hiszen minden mód meg volt arra, hogy a főgymnasium felépíttessék és fentartása

KOMÁROM és VIDÉKE TÁRCÁJA.

FARKAS GÁBOR.

Itta: Alpári Lajos.

Másként van ugyan feljegyezve az eset egyik-másik régi historiában, mégis úgy igaz az az utolsó betűig, a hogy én elmondom.

Az Urnak 1509. esztendejében történt, hogy Ulászló király fényes, nagy kísérettel megindult messze Csehországba, Prága városába, fiának, Lajosnak koronázására. Vele ment ide is hűséges embere, Báthory István, a vitéz, hatalmas palatinus ünneplő díszben, számos paripával, még több csatlósával. A ki nem ismerte, bizvást őt tarthatta a magyar királynak. Csak úgy tündöklött a naparanyos himzetű, bogláros, bársonyos mentéje, drágakövektől sulyos kardhüvelye, elenség vérétől foltosra vált jó acél pengéje. Hej! nem bántotta még akkor a padagra . . . Táncozott is alatta a büszke, nemes mén, mintha tudta volna, kit hordoz a hátán, — alig tudta tartani hosszú kantárszárát szegény Farkas Gábor, a legjobb csatlósa, a kinek bizony jobb lett volna otthon maradnia a dévényi várban Iluskája mellett.

A prágai főutczát ellepte a sok kíváncsi néző. Volt nagy riadalom, üdvözlő kiáltás, kalaplebegtetés. Ki is hitte volna, hogy

mire leborul az alkony, átkozódás, szitok, haldoklók nyögése, véreskezű népek harezti tivöltése váltja fel a vidám köszöntést, s örömdalokat? Minek is állt ki a kapu ajtajába az a rózsaképtű, kedves fitos orru, cseh leányzó, az a boszorkányzó kis Marinka? vagy ha már kiállott, miért nézett be oly mélyen a szemébe annak a délczegen lépkedő, hetyke fekete bajuszu, legyürt eszímáju csatlósnak, a szegény Farkas Gábornak? Miért nem nézte inkább ő is a királyt, vagy palatinusát, beh sok vér maradt volna benn az ifju szívekben? De hát nem nézte ő sem a magyar királyt, sem az országnádort, fényesebb volt neki minden drága kónél az a fekete, tüzzel égő csillagpár, a mely ott ragyogott Gábor két szemében. Nem is tudta levenni róla vágyó pillantását. Az volt aztán a láng, a mikor a két szempár sugarai összeérték! Mintha lobogó tüzzel égett volna az egész diszkiséret, meg a nézőközönségnek egész hosszu sorfala. Igaz, hogy azért senki se szaladt szét, mert senki se látta, azaz hogy mégis észrevette valaki, bár ne látta volna! Nem is látott többé semmit a nagy parádéból Kuhár Venczel, sőtét lett egyszerre előtte a világ, mert hát a mátkája volt neki a szép Marianka.

Az estéli áldomáson úgy lelógatta a bozontos szőke fejét, mintha a hideg lelné.

Kinálták ropogós kalácsesal, forró pecsenyével, nem kellett egyik sem, csak a tüzes bort hajtogatta sűrűn. Legjobb is az a hideg-lelés ellen. És a sarokból csak nézte, nézte folyton, hogy tánczol a magyar eselédesség a cseh szűzekkel, míg a nagy urak ott fönt vigadtak az öreg várban. De szerette volna kitépni az ő rózsáját, annak a hetyke bajuszu magyar vitéznek a karjaiból. Csak merete volna. És aztán, talán hogy megjöjjon a bátorsága, nagyot sóhajtott és üresen vágta a földhöz poharát. Sóhajtott és ivott, sóhajtott és ivott szakadatlan. Már foregni kezdett vele a világ, de azért jól látta mátkájának a szilajtánczát, kigyult piros arezát, lihegő hókeblét, sőt még azt is látta, a mikor a magyar levante kezén fogta s kivezette a kerti lombok közé a hűs éjjeli levegőre. Alig birt már állani a lábán, de azért kitántorgott utánuk s egy körisfába kapaszkodva pislogott át vérbenforgó szemekkel a bokron keresztül, mely előtt a padon menyasszonya ült Farkas Gáborral. Felsziszszent, a mikor a csatlós átfüzte karját a parázsdereken, de ki hallja meg ilyenkor az éjjeli bogárnak a zümmögését, vagy a falevelek bohó suttogását? Azt meg már nem is látta, csak érezte, hogy most már az övéből rabol az idegen vitéz. A csók czuppanása alig hallatszott át a gallyon, de ő úgy hallotta, mintha ágyukat sü-

biztosítassék, de akkor egész váratlanul megakadt a dolog a vármegye közgyűlésén. Sárközy Aurél főispán mintegy tervszerűleg úgy intézte a dolgot, hogy a mikor a bizottság tagjai már eltávoztak, a szavazásra összehívott tatai járási bizottsági tagok leshavazhassák az indítványt s ekként megakadályozzák a főgymnasium felállítását, pedig ha a napirend elején kerül tárgyalásra a kérdés az nem történhetett volna meg. Akár számitásból, akár tudatlanságból történt így a dolog, az ügy megakasztását Sárközy Aurél főispánnak lehet tulajdonítani.

Az a társadalmi mozgalom, a melytől olyan sokat vártunk szintén megfeneklett s életjelt nem ad magáról, mintha valami titkos rugók működneek itt, a melyek megakasztják a kérdés megvalósítását s a város lakosságának régi óhaját teljesíteni nem engedik.

Szükségtelen ugyan, hogy a főgymnasiumnak városunk közművelődésére, szellemi és anyagi fejlődésére kiható fontosságát e helyütt és ez alkalommal bővebben vitassuk, de röviden mégis rá kell mutatnunk, hogy e kérdéssel polgárságunk boldogulása van kapcsolatban. A nagy számu tisztviselők gyermekeinek nevelése épugy, mint a kereskedők és iparosok gyermekeinek tanitása szinte megkövetelik ez intézmény létesítését. — De óriási hatással bírna a főgymnasium ipari és kereskedelmi forgalmunk fellendítésére is s általában népünk megélhetési viszonyaira. Az itt tanuló ifjak tanitási költségei s ennek következtében a városunkban megforduló idegenek és szülők látogatásai felette emelnék a forgalmat. A vidéket közlekedési

viszonyunknál fogva, ide vonzaná az iskola. Ha csak 400 tanuló látogatná is az iskolát, már maga ez a legszerényebb számítás szerint 160,000—200,000 korona pénzforgalmat idézne elő városunkban, ezen felül ruházati s egyéb szükségleteit is itt szerezne be, ami iparunkra és kereskedelmünkre kiváló előnyökkel járna. Mi nagyon természetesen a kulturális fejlődést tekintjük első helyen, de a város lakosságának egyéb érdekeit sem hagyhatjuk figyelmen kívül.

Olyan sokat foglalkoztunk a főgymnasium felállításának kérdésével s évtizedeken keresztül annyit sürgettük a megoldást, hogy szinte röstelkedve beszélünk már róla, de miután eredményt nem látunk, szükségét érezzük annak, hogy az eszme iránt az érdeklődést felébresszük. És addig nem is tesszük le a tollat, a míg városunknak ez óhajta nem teljesül.

Tovább huzni, halasztani ezta kérdést nem lehet, nem szabad! Semmiféle kicsinyes érdekeknek alárendelni s egyesek személyes nézetének áldozatul vetni nem engedhetjük. Annál is inkább azon kell munkálkodni a város minden polgárának, hogy a főgymnasium felállítassék, mert akik eddig kezükben tartották, anélkül, hogy előbbre vitték volna, azok köréből azt halljuk, hogy leveszik a városról a kezüket és azon sopánkodnak, hogy azután „mi lesz a szegény városból.“ Ily körülmények között tehát nem várhatunk tőlük semmit, amint hogy e kérdésben eddig sem értek el eredményt.

Ha valaha, ugy most már itt az ideje, hogy városunk a legkomolyabban foglalkozzék a kérdéssel; a polgárság, amely a város fejlődésére óriási áldozatokat hozott e kérdés megvaló-

sításától semmiféle áldozatot sem fog kimélni.

A törvényhatósági bizottság tagjai vessék fel a kérdést a legközelebbi közgyűlésen és hassanak oda, hogy minél előbb létesitessék a főgymnasium. Ez a legsürgősebb, legéletbevágóbb dolog. A közönséget tovább hitegetni nem lehet. Mi pedig nem nyugszunk, amíg a kérdés megoldást nem nyer s ha kell felfogjuk tární mindazt, amire évtizedeken át leplet borítottak.

Közügyeink intézésébe minél kiterjedtebb módon részt kell hát vennie a polgárságnak, hogy akaratát érvényre juttassa; azoknak a jajveszékelésére pedig rá se hederítsen, akik a közügyeket csak a saját céljaikra használták ki s most a változott viszonyok között azon siránkoznak, hogy megakad a város fejlődése s dugába dől minden nagyszabásu terv.

Csak egy kis jóakaratra és odaadó munkásságra van szükségünk, hogy városunk polgárságára szebb napok virradjanak.

— 9.

Ipartestületi közgyűlés.

Komárom, 1905. február 26.

Az önkormányzati életnek higgadtabb és szebb megnyilatkozását, az egyetértésnek és összetartásnak öntudatosabb példáját ritkán látjuk, mint a komáromi ipartestületnek e hó 26-án a városháza nagytermében megtartott évi rendes közgyűlésén. Iparosostá-lyunkhoz valóban méltó volt az a komoly, megfontolt magatartás, amellyel saját ügyeiknek intézésében részt vettek. A közgyűlésen megdönthetetlen bizonyosságát adták annak, hogy megértették az idők intó szavát és át vannak hatva az önkormányzat ama nagy horderejű eszméitől, hogy boldogulásuk alap-

togettek volna a várfokon a királyi vendégek tiszteletére.

Nem tudta, mit tegyen, tehetetlen dühében. Vér bugygyant ki az ajkából, a mint a kőrísa háncsába harapott. A hold szelíd fényvel sompolygott az égen, de egyszerre bágyadt sugara félve pattant vissza Venczel késéről, a mint kivette zsebéből és gyenge csattanással kinyitotta. Aztán mintha nagyon megrémült volna, hirtelen egy felhőrongy mögé bujt. Nem is látta már azt, a mikor Farkas Gábornak bedőfte egy láthatatlan kéz a nyakszirtjébe. Felbódult a fájdalmas érzésre, de már a másik pillanatban a cseh is ordított retentő kinyában, mert buzogány se lehetett súlyosabb, mint a Gábor ökle. Ugy lezuhant az ütéstől a bokor tövébe, mint a taglótól az ökör. De a magyar legénynek is lecsuszott lassan-lassan az ölelő karja a remegő leányról, oda esett ő is gyilkossa mellé a harmatcsókolt füre. Hiába emelte Marianka, — hiába tördelte kezét, hiábavaló volt kétségbeejtő sikoltozása, nem tudott felállni, csak fektében suttogott feléje valamit ismeretlen nyelven, ki tudná, — hogy mit?

Már a szemében is kihunyófényben volt a tűz, mikor a lány sikoltozására összeszaladt a mulatozó cselédség. Fekete aludt vér lepte be ruháját, mire felemelték kenyeres

pajtását a magyar csatlósok. A hosszú hegyes kës még akkor is ott meredt a nyakába szurva.

Szegény Farkas Gábor drágán fizetted meg áblakból lengetett kendővel ártatlan, jó hitvesed, szépséges Iluskád! Nem látod többé lobogó kendőjét!

De nemcsak te nem látod, ártatlan társaid se látják a hazai égnek fényes verőfényét, nem érzik hitvesük, kedvesük vágyó ölelését, nem hallják meg többé kicsi magzataik drága gügyögését. Mert boszulatlanul nem folyhatik a magyar vitéz vére. Mért is nem maradt ott halva az a gyilkos cseh? vagy mért nem feküdt ott tovább mámorában? Minek kellett feltápáskodnia, hogy még egyszer meghaljon iszonyu halállal. Nem maradt benne egy szikra élet sem, mikor a csatlósok kezéből kikerült. Lett erre nagy láрма. „Ütik, gyilkolják a cseheket!“ hangzott fel a vészkiáltás, összefutott rája mindenféle gyilkoló szerszámmal, a ki birta testét. Küzdöttek a magyar legények, mint az oroszlanok, de mit ért a bátorságuk? oly kevesen voltak, hogy száz cseh jutott egyre. Tizennégy vitéznek a vére festette pirosra a pázsitot, mire megint előbujt a remegő hold.

Magának a nagy urnak, Báthory Istvánnak is, a ki lesietett a várból a nagy

zajra, ugy lehetett csak menekülnie, hogy telt marokkal szórta háta mögé az aranyat, hogy feltartsa vele dühödt üldözőit. Nem szabadult meg ott egyetlen magyar sem. Azokat is, a kik elbujhattak, csakhamar előrehurczolták s ugy nyuzták meg szegényeket istentelen módon. Nem került belőlük haza hirmondó sem.

Nem lebegett kendő a dévényi vár ablakából, nem fuja a kürtös a jeladást, ott nyugszik ő is a csehek földjében, — egyedül poroszkált végig a felvonó hidon a vár ura. Jó, hogy észrevette egyik ácsorgó kukutája, másképp talán be sem eresztették volna. Mint futótűz lángja szaladt szét a várban a gyászos hír: egyedül jött meg a nagy ur, nincs vele se szolga, se csatlós. Iluska is hallja, meg kell hallania, éppen most beszéli az öreg, ősz kulcsár, — az édes apja. Hová lett a kisérlet? hol maradt el? kérdi mind egyik, de senki sem tudja.

Hogy rettegetek máskor a nagyur elébe kerülni, s most mégis odatódul hozzá a vár összes népe. Feleség az urát, mátká a válegényét, gyermek édes apját kéri tőle számon. Senki se fél tőle. Miért is félének? Szánakozó jóság ül most hatalmas uruk ábrázatján.

Az öreg várkulcsár szőke Iluskája még a kezét is megmeri fogni a nagyurnak. Ugy kérdi kétségbeejtő megsejtéssel:

ját úgy vehetik meg s haladhatnak a czél felé, ha erejüket egyesítve, önmaguk intézik ügyeiket. Impozáns, szinte tiszteletet gerjesztő volt a közgyűlés magatartása, amidőn határozatait meghozta s tisztviselőinek illetve előjáróságának megválasztását eszközölte.

Tekintélyes és értelmes iparosaink igen nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen s élénk érdeklődéssel kísérték a tárgyalást és vettek részt a határozatok meghozatalában. Lelkes éljenzéssel fogadták megérkezésekor Sárkány Ferencz főkapitányt, az ipartestület diszelnökét.

Boldoghy Gyula ipartestületi elnök rövid de tartalmas beszéddel nyitotta meg a közgyűlést s üdvözölte iparos társait és Sárkány Ferencz diszelnököt, egyben felkérte a közgyűlés vezetésére. Sárkány Ferencz diszelnök elfogalván az elnöki széket és megköszönte az iránta megnyilatkozó bizalmat, s kérte a közgyűlést, hogy a közgyűlés tárgyait szokott bölcsességével és higgadsággal tárgyalja le, ezzel áttért a tárgysorozatra. Az ipartestület mult évi jelentését, miután az az ipartestület minden tagjával már előzőleg közöltette a közgyűlés azt felolvasottnak tekintette s örvendően tudomásul vette. A zárszámadást szintén tudomásul vette a közgyűlés s azt jóváhagyva a felmentvényt a szokásos óvások fenntartása mellett a számadóknak és előjárásának megadta.

Ezután Boldoghy Gyula állott fel s szépen átgondolt beszédben tekintett vissza az elmúlt évre, a midőn a közgyűlés bizalmából az ipartestület elnökévé választatott. Azt hiszi, hogy tapintatosan vezette az ipartestület ügyeit s igyekezett annak tekintélyét és méltóságát kidomborítani s mindenkor azt a czélt szolgálta, a mely az összetartásra vezetett. Azt a bizalmát a melylyel a közgyűlés megajándékozta, megköszöni s állását a közgyűlés előtt leteszi.

Sárkány Ferencz diszelnök indítványozza, hogy a közgyűlés Boldoghy Gyulának az ipartestületi ügyek viteleért köszönetet

fejezzen ki. Az indítvány egyhangu lelkesedéssel és éljenzéssel fogadtatott el. Ezután a diszelnök újból ajánlotta Boldoghy Gyulát, a közgyűlés egyhangulag ismét elnökévé választotta, még pedig a módosított alapszabály értelmében három évre. Boldoghy Gyula az iránta megnyilatkozó bizalmat megköszönve, kéri iparos társait, hogy működésében támogassák és akkor elég erősnek érzi magát az ipartestület vezetésére.

Után mutat a válságos időkre, amely az egész országban érezhető, tehát hogy a város és az ország felvirágozzék, az iparosoknak önszere kell tartaniok. Áttér az évi jelentésben is felemlített szövetkezeti eszme megvalósítására, mely az iparosok boldogulását lesz hivatva előmozdítani. Azok az iparosok, akik jobb helyzetben vannak szellemileg is támogatják iparos társaik érdekeit. Igéri, hogy ő hűsége munkása lesz az iparosok érdekeinek.

A folyó évi költségvetéshez Pongrácz Sándor szöjt s azt indítványozta, hogy a jegyző részére felvett természetbeni lakás helyett 200 korona lakbért szavazzon meg a közgyűlés. Az indítvány Boldoghy Gyula hozzászólása után egyhangulag elfogadtatott s a költségvetés megállapított.

Az előjáróság tagjainak megválasztására került során a sor s közfelkiáltással megválasztottak:

Balogh Miklós asztalos, Czike Dénes könyvtáros, Csonka Imre csizmadia, Dosztál József nádagos, Csendes János, Fülöp Gergely csizmadia, Fektor György cukrász, Hander Gáspár ács, Kalabusz István fazekas, Lukovits József csizmadia, Lenhardt Mihály szőgyártó, Langschád Lajos kőműves, Liptay József borbély, Makki János szabó, Makkos Mihály szabó, Nagy Ferencz szabó, Nagy Simon csizmadia, Pichler Ignác kárpitós, Princz Nándor lakatos, Szabó Lajos szabó, Schreiber János esztergályos, Scheiner József szobafestő, Sipos Ferencz könyvkötő, Sebestyén Pál ács, hentes, Spascek József szabó, Stemmer Lajos cipész, Szabó István aszta-

los, Szloboda János asztalos, Tangl Endre ács és kőműves, Zimmermann János kefekötő.

Póttagok:

Horváth József sütő, Katona Ignác csizmadia, Melcsók Ede asztalos, Németh Márton asztalos, Prandtner Lipót hentes, R. Russay József kőműves, Szánthó Béla kádár, Taar Pál cipész, Weber József nyerges.

Végül Boldoghy Gyula indítványára köszönetet szavazott a közgyűlés Sárkány Ferencznek s ezzel véget ért.

Két nyilatkozat.

Rogrün Ede dr. gútai körorvos és az ő nyilatkozó társa Szilágyi Zsófia gútai m. kir. postamesternő a lapunk mult számában megírt „Botrányhős a vármegyében“ című cikkünkre vonatkozólag a „Komáromi Ujság“ f. évi márczius 2-án megjelent 9-ik számában külön-külön nyilatkoznak a nyilttérben és mint hűséges szövetségesek mindazt egyszerűen letagadják, a mit cikkünkben elősoroltunk. A postamesternő kijelenti, hogy a postahivatalra vonatkozó állítások nem felelnek meg a valóságnak s azok csak rágalmak és koholmányok. Ezen nem is csodálkozunk, hiszen a ki törvénytelenséget követ el rendszerint a tagadáshoz folyamodik, hogy a hinárból kieviczkeljen. Csakhogy a tényeket letagadni nem lehet. A postahivatalban folyó események pedig köztudomású tények, a melyeknek megszüntetésére a postaigazgatóság is szükségesnek találta a tiltó intézkedéseket megtenni. Ha tehát a postamesternő, a ki hasonló nyilatkozatát hozzánk is beküldötte nyugodtan várja felsőbb hatóságának vizsgálatát, mi szintén nyugodtan nézünk elé annak. Panaszkodó „cikkírók“-ról is beszél a nyilatkozat, hogy azonban kik legyenek azok, arról hallgat. Ezt a képzelődését hát nem értjük, de rejtélyek megfejtésével ezuttal nem is foglalkozunk, hanem várjuk a vizsgálatot, a mi sokkal többet fog felderíteni, mint a mennyit mi megírtunk.

A mi pedig a körorvos nyilatkozatát illeti, arra csak annyi a megjegyezni valónk, hogy mi nem személyével és családi ügyeivel foglalkoztunk, hanem botrányos és a köztisztességet sértő s egyéb törvénybe ütköző cselekedeteivel. Az orvos ur szintén a tagadás terét választotta, annyit azonban maga is beismer, hogy bizonyos események megtörténtek, — de „nem úgy történtek“ — mint előadtuk. Hát bizony nem, hanem még ugyabb. Azokat a botrányos eseményeket, a melyeknek ő a cselekvő szereplője, a maguk meztelenségében alig lehet megírni, tiltja ezt a jó izlés. Azokat a botrányokat csak zárt ajtók mögött lehet tárgyalni. Az orvos ur szereplésének mi egy tized részét sem írtuk meg, mert elégségesnek tartottuk azt a mit felhoztunk, hogy a gútai viszonyokra a figyelmet felkeltsük.

Miután pedig a vizsgálatot Rogrүн megkérte maga ellen, amit különben ha nem tesz felsőbb hatóságai indították volna meg, ez okból újabb eseteket felhozni szükségtelennek tartjuk, minthogy ezek ugyis a vizsgálat keretében tartoznak. Hogy a vizsgálatot befolyásolni nem akarja, az szép tőle, de nem valami hízogó a felsőbb hatóságokra, amelyek különben nem is engedik meg, hogy a vizsgálatra a körorvos ur befolyást gyakorolhasson.

A nyilatkozók azon állítását, hogy amit

— Meghaltak?

— Meg.

Ég, föld szakadása nem kelthetett volna nagyobb riadalmat, mint ez a rövidke, tompa válasz. Sirt jajveszékelt férfi, asszony, gyerekek. Velük sirt volna a marczona vezér is, ha nem szégyelte volna. Akadozott hangja, mikor belekezdett a gyászos ujságba. Nem is csoda. Olyan csunya volt az eset.

— Ott hulltak el egy szálíg Prága városában dicstelen halállal . . .

Megfagytak a könnyek e szavakra minden szemben.

— Dicstelen halállal! . . . mormogták tompán utána.

Báthory Istvánnak rátévedt a szeme a kulcsár lányára, az sem sirt már, falfehéren kapaszkodott bele ősz, öreg apjának ellenségesonkitott, remegő karjába. Száz halálnál mélyebb sebet ütött szívére a durva, könyörtelen szó: dicstelen halállal! . . .

Megesett rajta a nagyur szíve. Végig törülte öklével izzadó homlokát, hebegett valamit, de aztán erős, érczes hangján imigyen folytatta:

— Ne ijedjete meg! Nem voltak ők gyávák. Hősi halált haltak. Száz csehet leöltek, mikorra elhulltak. Csak azért mondtam

halálukat dicstelennek, mert ezer cseh jutott egyre-egyre. Farkas Gábor volt a küzdésben az első, a halálban az utolsó.

Nem szült többet egy szót sem. Örült, hogy befejezhette, nagy terhére esett egyenes lelkének a harag szó. Oly jól esett neki Iluska szemének örömszillogása. Érezte, hogy nem vétkezett, hanem jót cselekedett a hazugságával.

Megkönnyebbülve oszlott szerte hűséges várnépe. Így már könnyebb elviselni az özvegyeséget, meg árvaságot. Jó szerencse még, hogy se ki sem jött vissza vele, nem czáfolhat rá senki szavára.

De azért a város mindig sir aztán is az egyik szemével, amikor látja, mint kótik az asszonyok koszorúba a sok szép virágot minden évben, halottak napjára, a hősök sirjára. Ő maga veszi át azokat s úgy küldi el, de nem oda, ahova ők szánták, hanem egy másik, mesze várának kisedet kápolnájába. És örömebe mindig vegyül egy csep öröm is, mikor elhallgatja, mily gyönyörű történeteket mesél az öreg kulcsár kis unokájának apja vitézi cselekedeteiről, hősi haláláról, amikre nemcsak az apróságnak, de édes anyjának, szőke Iluskának is megtelnek a szemei örömmel és tanak csillogó, gyémántos könnyével.

— Kérem, tovább!

Mire a darab tovább ment. Váradyt az ügyelő és egy tüzoltó hirtelen kivezette a színpalak mögé, de már a színen elnyomták fején a tüzet. Egy kis ijedségen kívül más baja nem történt és mikor következő jelenésében újra megjelent, hatalmas taps fogadta. A közönség higgadtan viselkedett, az első ijedség pillanatnyi volt.

— **A békéltető bizottság tagjainak választása.** A kereskedelmi miniszter kimondta, hogy az ipartestületi békéltető bizottság segédtagjai nem az ipartestület közgyűlése, hanem az iparhatósági bizos által külön e célra egybehívott s annak elnökelete alatt, a testülethez tartozó összes iparosok segédeiből álló közgyűlés választja meg. A miniszter rendelkezésben egyúttal kimondja, hogy észrevételt most nem tesz, ha a folyó évben a helytelenül megválasztott segédtagok tovább is működnek, azonban megköveteli, hogy a jövőben a választás szabályszerűen történjék meg.

— **A selyemtenyésztés jubileuma.** Bezzerédi Pál főrendiházi tag most ünnepli a selyemtenyésztés érdekében folytatott működésének a huszonöt éves jubileumát. Ebből az alkalomból az országos selyemtenyésztési alkalmazottak szép kivitelű ezüstszoborral lepték meg.

— **Az ideai nagygyakorlatok.** A múlt évben tudvalevőleg a nagy szárazság miatt elmaradt a csehországi nagygyakorlat. Az idén tekintettel azokra a károokra, amelyeket a csehországiak a gyakorlatok elmaradása miatt szenvedtek, ugyanazon a területen, Strakonitz környékén fogják megtartani. A nagygyakorlatokon részt vesz a 8-ik (Prága), a 14-ik (Innsbruck) hadtestek, továbbá a 2-ik hadtest egy része, a 4. gyalogezred (Brünn, Znaim, Iglau), a 2. hadtest tüzérezredei és lovassága. Valószínűleg Tirolban is tartanak nagygyakorlatokat a király jelenlétében, közvetlenül a nagygyakorlatok után.

— **Bolond-estély.** Az Aranybordó szállodában a farsang záradékául e hó 7-én, kedden este igen kedélyes és vidám bolond-estély lesz. A bohóság minden neme össze lesz itt halmozva s az est a farsang minden vidámságát magába fogja foglalni. Aki jó kedvvel akarja a farsangot befejezni az ott lesz. Az egész bolondság potom 1 koronába kerül.

— **Országos vásárok a környéken.** Városunk környékén márczius havában a következő helyeken tartanak országos vásárok: 6-án Ó-Szőny; Kürth; 12-én Székesfehérvár; 13-án Nagyigmánd; 13, 14-én Esztergom; 13, 15-én Csuz; 16-án Sütő; 20-án Tatahánya; 20, 21-én Perbete; 21-én Zsigárd; 27-én Tarján; 28, 29-én Pápa; 29-én Kőbölkut.

— **Érdekes lelet.** A Vacuum Oil Company fűtő építkezése alkalmával egy gyönyörű szarkofágot, kőszirt találtak. A társaság előzőképen átengedte a Múzeum részére, hova a napokban szállította be palotái Világhy Tibor földbirtokos. A kőszirtben évszázadok előtt egy fiatal hölgy teteme nyugodott, mint a felirat tanuskodik. A nemes adományért és annak beszállításáért ez uton mond hálás köszönetet Baranyay Géza igazgató. A kőszirt a Múzeum épülete mellett (Esterházy pavillon) megtekinthető.

— **Kereskedők leányai a kultura szolgálatában.** Ez a kis közlemény is bizonyítja, hogy a magyar kereskedőket nem illetheti az a vád, miszerint az üzleti élet iránti érdeklődésben már kimerül minden ténykedésük. A magyar kereskedők ma már olyan nevelésben részesítik gyermekeiket, hogy azok a művelt magyar társadalomnak nem válnak szégyenére. Pápán az ottani kereskedők leányai az irodalom, művészet és zene ismeretével, a kultura terjesztésével nagy szolgálatokat teljesítenek a népnevelés ügyének. Hetenként egyszer, vasárnapokon a magyar irodalomból és zenéből előadásokat tartanak egy egyszerű munkásnemberek előtt, kik szorgalmasan és szívesen járva el az előadásokra, hálás figyelemmel hallgatják a bájos előadók oktatásait. Példát vehetnénk ebből.

— **Birtok esere.** Liechtenstein János hercegek a Komárom- és Győr vármegyék területén lévő acsi uradalmat, a mely 6500 holdból áll, megvette Zichy Ernő gróf. Így ismét magyar kézbe került vissza hazánk egyik lecseszett és legjobbjának minőségű birtoka.

— **Felhívás Magyarország összes Márczius 15-iki Bizottságaihoz.** Az ország időrendileg első és legrégebbi Márczius 15-iki Állandó Bizottsága, a kolozsvári, mely már egy Szabadság-szoborra 13.483 K 56 f. készpénzzel rendelkezik tisztelettel felkéri az ország összes márczius 15-iki Bizottságait, Kaszinót stb., hogy ünnepeiket megfelelő belépti-díj mellett rendezzék s a tiszta jövedelmet a kolozsvári Szabadság-szobor javára juttatni szíveskedjenek. E szobor egyszersmind nemzet egysége, Erdélynek Magyarországgal való elválhatatlan Uniója megörökítését is fogja kifejezni. Az összegeket úgy hirdapilag, mint külön köszönetet fogja nyújtani az elnökség. A Márczius 15-iki Bizottságok és ünnepei példák számbevétele végett, kéri a kolozsvári Bizottságot, hogy czimeiket pénzküldemény nélkül s tudatni kegyeskedjenek. — Kolozsvár, 1905. február hó 20-án, Sándor József az Erőre t. alelnök-főtájkára, elnök; Ferencz Gyula a Mezőgazdasági bank r. t. vezető-igazgatója, pénztáros.

— **Középi adó után nem lehet késedelmi kamatot szedni.** Ezt, a középi adót fizető polgároknak nézve fontos, elvi jelentőségű határozatot nem régen a közigazgatási bíróság kimondta, mint a „Soproni Napló” írja, azon esetről kifolyólag, hogy Sopron szatmár város Sopron vármegye törvényhatóságát az általa fizetendő középi adó után megrott. késedelmi kamattal. Ez ellen a vármegye elebbzésével élt a városi tanács, mely források azonban nem adtak helyet a felbeszések. Míg nem a város ügy a közigazgatási bírósághoz került, amely aztán Sopron vármegyének adott igazat.

— **Kivélti titalom.** A cs. és kir. osztrák belügyminiszter e hó febr. hó 16. 661. sz. hirtelmezzel, a sertésvésznek Ausztriába történő behurcolása miatt a sertéseknek Ausztriába való kivitelét úgy Komárom városi önkormányzat, mint a vármegyei önkormányzat, gazdasági és elvárdi járásából elfűtotta.

— **Az új vámfizetéseknél** márczius havára 100%-ban állapították meg. A vámazás most évek óta 19 1/2% volt; ez az első eset, hogy azóta, hogy azt a kormány eneli.

— **Népszavazás a keletázsiai háború ellen.** A „Magyar Békeegyesület” tudvalevőleg népszavazó levelet bocsátott ki az orosz-japán háború megszüntetése érdekében. E felhívásra ezerszámra érkeztek az aláírások a Békeegyesület titkárságához a művelt magyar társadalom minden rétegeiből. Tekintettel a szokatlan nagy érdeklődésre, az egyesület elnöksége a szávozás határidejét márczius 8-ig meghosszabbította, s felkéri mindazokat, akiknél még szávozni lehet, annak juttassák legkésőbb e hó 8-ig a titkári hivatalhoz (V. Dorottya-u. 6. sz.) írt példányban, hogy az aláírásokat legkorábban lehessen küldeni Párisba, a kérvényező központi állomáshelyére.

— **Lövágóhid Győrött.** Győrben is kísért a lövágóhid. A tanács legutóbbi ülésén felhívta Erdély Ferencz főmérnököt, Sulyok törvényhatósági aliorvost és Oswald Jenő lövágóhid igazgató aliorvost, hogy lövágóhid helyre nézve javaslatot tegyenek. Mivel Győrött a lövágóhidra épen semmi szükség sincs, remélhetőleg helyet se találnak neki. Likábl a kontárokat rendszabályozni meg.

— **A tenyészállatok díjazása.** A földművelésügyi miniszterium a tenyészállatok kiosztása címénél történt megtakarítások alapján az évenként megtartandó tenyészállatdíjazások költségvetési tételét az eddigi összeg háromszorosára emelte föl s ily irányban tétetik az előterjesztés a földművelésügyi tárca költségvetésébe. A miniszteriumot elhatározásában az vezeti, hogy állattenyésztésünk csakis a kiscgazdák ösztönzésével, becsvágyának eme-

lésével emelhető. A miniszterium rendelkezése megartott állattenyésztési felügyelői értekezlet általánosan megállapította azokat a irányelveket, amelyek figyelembevételével jövőben az állatdíjazások eszközöndők lennének. A díjazás célja egyedül és kizárólag az, hogy a tenyészítés terén igyekvő és eredményeket fölmutatni tudó gazdák legyenek jutalmazva. Kívánatos, hogy a díjak növendék állatokra adassanak és hogy az állat, amelyért megjutalmaztatott a tenyésztő, a tenyésztőnek leköltessék. A jutalmak főleg a kistenyésztők buzdítására szolgálnak, nagyobb tenyésztők elismerő oklevelet kaphatnak, pénzdíjak kistenyésztőknek ítéltenek.

— **Egy-két szó a „Borszem Jankoról.”** Széles az országban, minden magyar ember szent áhitattal veszi ajkára boldogult nagy hazánkia: Kossuth Lajos nevét, és a 48-as időköt pedig a legdicőségesebb szabadságharcznak nevezzzük. Ez az idők végtelenségig így lesz, míg magyar élni fog e hazában. A mai ádáz politikai viszonyok mellett találkozott azonban egy magát magyar lapnak nevező ujság — a „Borszem Jankó,”

— mely három hét előtti számában Kossuth Lajost nagy izgatónak (agitátornak), a 48-iki szabadságharcot pedig közönséges hazárdjátéknak tartja. — Az egész ország felzúdul e tendenciosus közlemény miatt és az ország legtöbb egyesülete, olvasó köre, casinója és kávéháza visszaküldte a lapot. Városunk hazafias polgárainak alkalmasint kikerülte ügyelmét e közlemény és ennek tulajdonítjuk, hogy még nem küszöbölte ki e lap mindmennyi példányát e városból. Ott tündökölt városunk szégyenére, néhány kávéházban, sőt egy-két privát ember asztalán is. — E csufszógot nem tűrhetjük, többé! — Álljunk tehát össze és iparkodjunk, hogy e sajtó-termék az összes nyilvános helyekről kiakobolittassék. — Ez, városunk ősi tradícióit tisztelve, hazafiúi kötelességünk!

— **Sebesült és rokkant honvédek.** A honvédelmi miniszter körrendeletet intézett a honvéd-csapat-parancsnokságához annak az eljárásnak ügyében, melyet az időleges katonai ellátásban részesülő honvédek legénység újból való felülvizsgálásánál követni kell.

A körrendelet kimondja a többek között, hogy azon honvéd legénységi egyéneknek újból való felülvizsgálata alkalmával, kik a sebesülési pótdíjjal vagy a kik részére a rokkantsági nyugdíjjal időlegesen elláttak, vagy akik részére a rokkantsági nyugdíjra való igény fenntartott, orvosi bizonyítványokat a jövőben nem kell kiállítani. A rokkantsági nyugdíjjal időlegesen ellátott, összes — tehát úgy a rokkantság, mint a „jelenleg nem alkalmas”-nak osztályozott — legénységnek újból való felülvizsgálása iránt a nyilvántartásra illetékes honvédekigézőítő parancsnokságnak kell gondoskodnia, amely a szükséges felülvizsgálati okmányokat is szerkeszti. Ezen legénységről a felülvizsgálát megejtése után az állománytesthez kerülő felülvizsgálati okmányok tehát a csapattest (intézet) részéről a nyilvántartásra illetékes honvédekigézőítő parancsnokságnak megőrzés végett mindenkor megküldendők. Az újból felülvizsgálendő legénység a nyilvántartásra illetékes honvédekigézőítő parancsnokság részéről akként hivatandó be, hogy az a felülvizsgálata napján reggel a kerülési parancsnokság székhelyén állomásozó honvéd kiegészítő parancsnokságnál jelentkezessék. A „jelenleg nem alkalmas” csak időleges sebesülési pótdíjban való részesítés mellett szabadságolt (a nem tényleges viszonyban megahagyott) egyéneknek újból való felülvizsgálata s a felülvizsgálati okmányoknak szerkesztése iránt az állomány-illetékes csapattest (intézet) tartozik gondoskodni, amelynek állományában az illetők a mondott viszony alatt amugy is megmaradnak.

— **Öngyilkosság.** Pénteken egy revolverlövés riasztotta fel a „Magyar Király” szálloda személyzetét. Egy szerencsétlen ember vetett véget életének. Lipkovszky József 30 éves nyerges-ujfalusi vaskereskedő agyon-

lőtte magát. Hátra hagyott levelében öngyilkosságának okául boldogtalan házasságát és anyagi bajait hozza fel. Feleségének és sógorának, Kun Dávidnak megtiltotta, hogy temetésén megjelenjenek. Holttestét az Emberszeretet kórházba szállították be.

— **Fontos Amerikába utazóknak.** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába szülő utlevelék most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bremennek szóló hajójegy birtokában van. Aki Brémán át akar utazni, annak örvetle-nül kell otthonról 20 koronát előre Bremenbe cífolgnek beküldenie, mire rögtön megküldetik a hajójegy.

Jövegszögű és munkaképes munkások, akik az amerikai rendeltetési helyig szóló vasuti jegyet kifizették és azonkívül még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebocsátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok címét.

Szembetegek vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb szenácyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bértért dolgoznak, Amerikából visszautasítottak.

Ratiborban valamint Bremenben minden kívándólvó megvizsgáltatik, mindenki tehát, aki Bremenben hajóra felszáll, előreláthatólag Amerikában bebocsátást nyer.

— **A ragadós száj- és körömfájás és a babona.** Hogy Magyarország egyes vidékein mennyire hátramaradt még a köznép, bizonyítja a következő eset. Egy beregmegeyi faluban ragadós száj- és körömfájásban elhullt 7 darab marha. Hogy a járvány továbbterjedését megakadályozzák, felásták egy nemrég elhalt vén asszony sírját s annak szívével akarták a többi beteg állatotkat gyógyítani. A dolog a bíróság elé került s a beregzsászi törvényszék a napokban mind a 17 hullacsonkító vádlottat elítélte. — Minden esetre szomorú dolog, hogy ilyen babona még napjainkban is lábra kaphat.

— **A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zeneműfolyóirat** most megjelent XII. évfolyama 5. füzeté a következő zeneműjodonságokat közli: I. Heibler Albert „Erzsébet királyné emlékezte” melodráma Falk Richard költeményére. II. Greizinger Iván „Szerelmi vallomás” — Liebeserklärung — műdal — Lied. — III. Huber Sándor „Zsazsa csárdás” Fedák Sárának ajánlva. Mindig ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek fontos zeneműfolyóirat minden egyes füzeté úgy, hogy előfizetői az érdekesebb zeneműveket — havonta kétszer megjelenő füzetébe, mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára: egész évre (24 füzetre) 12 kor., félévre (12 füzetre) 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzet 60 fillér. Előfizetni a most folyó I. évfolyamra is a „Zenélő Magyarország” (Klöchner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest VIII. József-körút 22/24, hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű, a legolcsóbban megszereshető.

— **A Vág iszapja.** Igen érdekes kísérleteket végzett Horusitzky Henrik királyi agrogéologus a Vág kiöntéseit illetőleg. A Vág mentén leülepedett iszapból több helyütt próbákat vett s arra az eredményre jött, hogy az iszap 50 sulyrész vasoxidot és 5 sulyrész meszet tartalmaz. Ezenfelül még magnéziumot, káliumot, nátriumot, foszforsavat és mintegy 4 sulyrész szerves anyagot tartalmaz. Az ilyen összetételű talaj nem igen alkalmas különösen a zöldségfélék termelésére. Megállapították, hogy a Vág egy liter vízben másodpercenként 144 gram iszapot hord, a mi 211,507,200 klgr. vagyis 166,520 köbméter napi hordaléknak felel meg. Egy-egy nagyobb árvíz időtartamát pedig négy napnak véve, átlagban egy-egy árvíz körülbelül 622,080 köbméter iszapot sodor magával. — A Vág folyó nagyobb vizállásának kimutató táblázata szerint egy-egy évben átlagban 2-3 nagyobb árvíz van. Az ár az iszapnak körülbelül kétharmad részét magával tovább sodorja és csak egyharmadát rakja le.

— **Hamis huszkoronások Fiuméba.** Észak-Amerikában ujabban nagyon sok Amerikában készült hamis osztrák-magyar huszkoronás van forgalomban s a visszavándorlók révén ezek Fiuméba is eljutottak. Még 1903. szeptember havának második felében Krajnában nagyszámu hamis huszkoronás bankót hoztak forgalomba, amelyek eltérnek az eddigi hamisításoktól s csaknem teljesen megfelelnek a valódi huszkoronások típusának. Ezek a hamis bankók abban különböznek a valódiaktól, hogy vörös színük valamivel sárgább árnyalatú az eredetivel s a többi eltérés között még leginkább feltűnő, hogy Hungáriának és Ausztriának feje s a sarokdíszítő cífraságok egy lán: é ferdén vannak rájuk nyomva. Magyarországon és Ausztriában mintegy 150 darab ilyen hamis huszkoronást hoztak forgalomba a hamisítók, még pedig legnagyobb részben Alsó-Krajnában, Horvátországban, Grácban, de még Budapestre, Debreczenre, Bécsbe, Trieszbe, Fiuméba és Galiciába is juttattak belőlük. A hantvitányok Clevelandban (Észak-Amerika) készültek s a hazatérő kivándorlók hozták el őket. A hamisítók Amerikában 6000 darab ilyen hamisítványt hoztak forgalomba. E vagyunk tehát téve annak a veszélynek, hogy ezekből a hamisítványokból még jó néhány át fog kerülni hozzánk. Legújabb időkben másfajta huszkoronások is kerültek forgalomba, valószínűleg az előbbieket könnyen felismerhetők. Érdekében áll tehát különösen azoknak, akik visszatérő kivándorlókkal állanak összeköttetésben, hogy az Amerikából került huszkoronásokat jól megvizsgálják.

— **A győri polgári műiskola** építésének ügyében tartott értekezleten a város polgármesterének elnökele alatt a kerületi tanfelügyelő, az egyik városi tanácsos és Erdély Ferenc városi főmérnök megállapodtak abban, hogy az új iskolát mintegy 150.000 korona költséggel a kereskedelmi és iparkamara bérháza mellett kell megépíteni 10 tanteremmel és megfelelő melléképítményekkel.

— **A Jupiter hetedik holdja.** A Lik-obszervatórium egyik csillagász, Borime, a ki január 8-án fölfedezte a Jupiter hatodik holdját s a ki azóta állandóan megfigyelte ezt a bolygót, most tudatja, hogy megtalálta a Jupiternek hetedik holdját is. Az obszervatórium igazgatója megerősítette, hogy matematikai számításokkal megállapította a hetedik hold létezését. Mind a hét hold körülbelül hatnyolc millió mérföld távolságban kering a bolygó körül.

— **Mit mondott Kállay J. lán?** A nálunk is jól ismert Kállay Jolán, a lyrai szintársulat primadonnája, Győött, mint Kukorica János nem tudott pattogni. Egy napon erre állítólag rászólt: — Nem jól! Mre Kállay: — Fogja be a száját! pattogott vissza. Ez a hír azóta bejárta az összes magyar lapokat és az az érdekes benne, hogy mindegyik újság új és megújuló részleteket fűz a színházi botrányhoz. Különösen a művész és a habitté között lefolyt eszmecsere olvasható számtalan változatban. Egyes lapok szerint az az ur (aki más lapok értesülése szerint kritikus volt) így szólt volna: — Ejnye, nem jól csinálja! Kállay válasza pedig ez lett volna: — Tartsa a száját, szemtelen. Más, jobban tájékozott újságok szerint a történelmi jelentőségű párbeszéd az volt: — Ejnye Jolán, nem tud már pattogni! Kállay: Semmi köze hozzá, vén szatyor. Az egész esemény kezd a regék mítikus kódébe fullt és csak késő oknyomozó tudósok fogják az igaz tényállást a rátapadó tévedésekből kihámozni. Nem volt-e igaz a Sir Walter Raleigh-nek, mikor nagy történelmi munkáját dobta a tűzbe, mert egy ablaka elűt letombolt verekedést ez tanu tizféleképpen irt le?

— **Új sorsjegyek Ausztriában.** Az 1889. évi sorsjegytörvény óta csakis egyetlen egyszer bocsátottak ki Ausztriában nyereménykötvényeket. Ezek az osztrák földhiteletintézetnek II. kibocsátásu 3%-os nyereménykötvényei voltak. Most azonban a magyar Sana-torium-sorsjegyek mintájára ot is készült egy

ujabb sorsjegykibocsátás. A mű- és történelmi emlékek kikutatására és fentartására alakított központi bizottság a munkálataihoz szükséges eszközök megszerzésére nyereménykölcson-t akar fölvenni. A sorsjegy-zártörvény értelmében az ily sorsjegykibocsátásra törvényhozási engedély kell, éppen mint Magyarországon. A kormány az erre vonatkozó javaslatot legközelebb be is terjeszti és ennek a javaslatnak a megszavazása a kulturális célra való tekintetből szinte kétségtelen. A központi bizottság már meg is állapodott az osztrák közoktatásügyi miniszteriummal és az új kis sorsjegyek kibocsátásával sietni is fognak, hogy az építési munkálatokat még az idén megkezdhessek. Az új sorsjegyeket az osztrák Länderbank bocsátja ki. A sorsjegykölcsön 15 millió korona lesz, felosztva 750,000 drb 20 koronás névértékű sorsjegyre. Természetes, hogy ezek a sorsjegyek Magyarországon nem hozhatók forgalomba, amint hogy a Sana-torium-sorsjegyek szintén ki vannak tiltva Ausztriából.

— **Érdekes jogesetek.** A tőzsdén nem jegyzett értékpapir a mérlegbe névértéken vehető fel, ha a névérték a tényleges értéknél nem nagyobb.

A részvénytársaság közgyűlésén megszavazott végkielégítéshez nem tarthat igényt az az intézeti tisztviselő, aki ellen az utóbb több visszaélés bizonyult be.

Az állandóan követett bírói gyakorlat szerint az életbiztosítási ügyletből kifolyólag a kedvezményezettnek a halál esetére biztosított összeghez való joga a biztosított halálával nyílik meg, ez időpontig tehát a kedvezményezett a biztosítási ügyletből semminemű jog meg nem illeti, sőt a biztosítottnak joga van az eredeti kedvezményezett helyett esetleg mást kijelölni.

Cégbitorlás miatt indított pert egy budapesti kereskedő egy másik kereskedő ellen, mert az a megvett üzletet, az utódlást kifejező taldat mellett folytatta ugyan, azonban a cégtáblán az „utóda” szó betűi olyan aprók voltak, hogy alig lehetett olvasni. A budapesti kir. keresk. és váltótörvényszék és a budapesti kir. ítélőtábla felperest keresetével elutasították, kimondván, hogy: az a körülmény, hogy az alperes által jogosan használt cégszöveg egy része nagyobb, más része kisebb betűkkel van a cégtáblán kiírva, a cégbitorlás tényálladékát meg nem állapítja.

Anyakönyvi hírek.

február 24-től márczius 3-ig.

Születések:

Dobis Teréz, Csáfai György, Szapu Mátvás, Farkas Mihály, Engler Béla, Esztergás József, Szvitek Franciska, Windmühl Ferencz.

Házasságok:

Mihola János és Polóni Irén, Hiszek Géza és Mayer Mária, Nagy István és Both Mária, Végh Miklós és Czagány Gizella, Lakár Lipót Pál és Zinnenheim Ilonka.

Halálozások:

Héjac Regina 17 é., tüdőgümőkör; Baráth Mária 8 h., görcsök; Moránczer Mihály 63 é., májlob; Simon Erzsébet 28 n., béllob; Balogh Anna 1 h., tüdőlob; Iván Józsefné 49 é., kéthegyübillentyű elégtelenség; Papp Józsefné 63 é., aggkór.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia könyvnyomda**

Apró hirdetések.

„**VERITAS**” Inform. Részvény-Társaság
Budapest, Andrassy-u. 6. sz.
feltétlenül megbízható információkat ad, személyi, (előlet, jellem stb.) családi és vagyoni viszonyokról. Egy tudakozódás ára K 430.

Ugy helyben mint vidéken jutányos árak mellett elfogadok **padló vikszolásokat. Németh Gyula**, padlóvixszőlő Komárom, Gazda-utca.

Intelligens hölgyeknek!

Ugy francia, mint angol mód szerint **varrás, szabás és mintarajzolásban** alapos oktatást nyujtok Vágrév-utca 1312. sz. alatti női divattermekben. Francia és angol divat szerinti ruhák, tavaszi kosztümök elkészítése jutányos áron eszközöltetnek, pontos, jó és gyors kiszolgálás mellett. Bármely divatlap után, mértékszerinti derék, alj és ujj, divattermekben mindenkor kapható. A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kéri **Salamon Mari** női ruha varró és szabászati tanítónő. Komárom, Vágrév-utca 1312.

Pénz kölcsönöket személyhitelkép kedvező eredménnyel leggyorsabban folyósítanak díszkötet, minden levonás nélkül, legszolidabb alapon, nagyon kedvező részlettörlesztésekkel, legelőszőbb kamatokkal, kötelezvényre szerény utólagos díjazással. Vidéki megbízatásokban azonnal és lelkiismeretesen eljárók. Ingatlanokra legmagasabb összegig készpénzt szerzek. Drágakamatu kölcsönöket 4 százalékra kieserőlem. Szekeress **Dezső**, törvényhatóságilag engedélyezett Hitelforgalmi irodája Budapest, VIII. ker., Vig-utca 26. sz.

Egészen ingyen zomácozott edényt

nem kapnak sehol, de 6 főzőlábast és 6 főzőfazekat különféle nagyságban. 12 darabot 1 forint 75 kr-ért én szállíthatok. **Ingyen** csomagolás utánvétel mellett.

A többi tárgyak árjegyzékét ingyen feltűnő olcsó árban. Kúldök. Kohn, gyári raktáros, Budapest, Csengeri-utca 51.

A miniszteri határozattal hatóságilag engedélyezett.

"ÉRTESÍTŐ" iroda Budapest VI. Szondi-u. 28

Eszközöl és közbenjár mindenemű katonai, illetőségi, honosítási, házassági, közigazgatási és kölesön ügyekben. —

Értesítéssel díjtalanul szóbeli, levélbeli megkeresésekhez válaszbélyeg melléklendő.

90 Minden órajavítás **krajczár!!**

2 évi jótállás mellett.

Vidéki javításokat pontosan eszközölök.

KORMOS BÉLA, műórárs. BUDAPEST, VII. István-ut 28.

Jó és olcsó, ideális és egyetlen a **Mária-Joseph park** közelében

Remek kilátás a park, tó, sziget, hid, barlang vizesés stb.-re. Tiszti szállások. Villanyos megállóhely Fácán-utca sarkán.

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, **Ujvárosban**, a Hilbert-féle vendéglőt a mai napon **átvettem s megnyitottam**. Kitűnő hegyi borok, naponta friss ételek állanak a n. é. közönség rendelkezésére. A közönség szíves pártfogását kérem. **Bogárdi László**, vendéglős.

Eladó ház.

* Kiadó lakások. *

Ujjonnan épült s több lakástól berendezett ház

szabadkézből eladó

esetleg két lakás, az egyik két szobás a másik egy szobás, külön konyhával és kerttel

••• május 1-től kiadó. •••

Bővebb felvilágosítást nyujt

Grosz Mihály

ácsmester.

Megyericsi-utca 1035.

Uj épületek lakások, gazdasági s egyéb épületek

felépítésére és átalakítására

tervek és költségvetések elkészítésére jutányos árakon, úgy azonnali, mint részletfizetés mellett vállalkozom.

Grosz Mihály . . . ács-mester

K O M Á R O M, Megyericsi-u. 1095.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben, föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított árakon. Borok családi fogyasztásra 50 l. és fejtőbb olcsó árban és „Delaware” sima, ültetéshez és ebből borminta.

Ermelléki első szőlőültványtelep Nagy-Kágya, Biharmegye.

Ne vegyen czimbalmot vagy harmoniumot mig **Reményi Mihály** műhangszerész legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik. Budapest, Király-utca 49/I. sz.

Jorgó János órárs. gyári raktár; Wien III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó be- vásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásártolt vagy javított óráért kezességet vállalom.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legelőszőbb, legjobb órapász óra	és	
nikkeltokban, 36 óra jár.	frt.	2.30
8039. sz. val. ezüst páncél-láncz 11 gr.	frt.	2.—
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedeli	frt.	5.—
7889. sz. inga óra titóművel, 2 sulyval,	frt.	11.50
130 cm. magas.	frt.	1.20
7929. sz. jó ébresztő-óra.	frt.	1.20

Szíveskedjék nevemre és házzámomra 75B gondosan figyelni!

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

"RÉPÁTI" a legjelesebb égvényes gyógy-savanyúvíz

mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szénsav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja pártját a kontinensen.

Elsőrandú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomor-bajokban, gyuladós hólyag, köszvényes bántalmak ellen st.

Főuri kedvenc ital határozottan a legkedvesebb pezsgőborvíz!

Mint a belsőszervezet betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszerűen legelőszőbb gyógyítószer, úgy is, mint páratlan élvezeti italt a "RÉPÁTI ÁSVÁNYVIZET" minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánljuk.

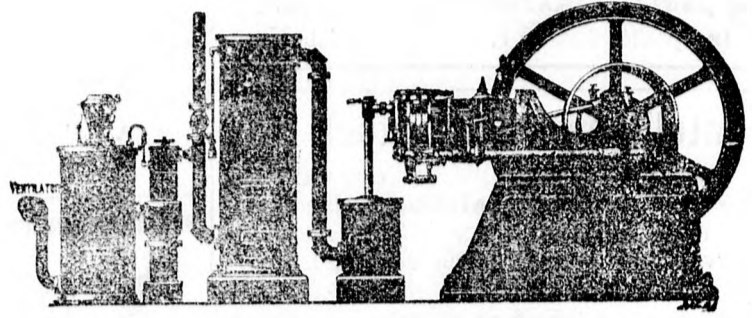
A RÉPÁTI savanyúvíz minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben kapható.

Kapható: **GULYÁS ZSIGMOND**, fűszerkereskedőnél, Komáromban.

CSOKOLADÉK
 ZER-SÜZEMÉNYEK
 BUBBONOK
 DESSZERZEK
 KAKAO
 CUKOR
 KÁVÉPÓZLÉK

„CHOCOLAT BOBOSITZ“

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.
 Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szlő-gáz-motortelepek
 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú
 gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

ELSŐRANGU SZÁLLÍTÁSI IRODA

GÖZCÉPTŐ KÉSZÍTEK
 KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
 ŐSÉRE ÜZLETEN IS KÖTTETNEK

AGRARIA

A SZAB. OSZTR. MAGYAR
 ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG
 RESZCZAI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRÁNAK
 VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

NICHOLSON GÉPGYÁR
 RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLYÁNAK
 VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ
„AGRARIA“
 HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT,
 MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ
 FORGALOMBA.

„FONTOS“

ÁLTALÁNOSAN ELJEMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET
 KIALLITÁSÁN BEMUTATOTT
 NYILVÁNOS SZÁNTÁSÉRT
 NAGY ARANY ÉREMMEL ÉS DÍSZ
 OKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.

PÁROS SORU VETŐGÉPEINK.
 TULSZÁRNYALTAK AZ IDEGEN
 GYÁRTMÁNYOKAT
 ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE.
 MINDEN TALÁRHOZ MEGFELELŐ VETÉSI
 UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM:
AGRARIA
 BUDAPEST

ÁRJEGYZÉKÜNK
 MINDEN GAZDÁNAK FONTOS
 TANÁCSADÓ ÉS KIVÁRTEL
 DUMENTESEN KÜLDETIK

A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott

„UNIKUM DRILL“

Melichar FERENCZ csász. és kir. szabadalmazott
 vetőgépgyáranak raktára. —
 Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond, Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68.

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a
 hírneves és csakis eredeti „Bächer“-féle
aczélekeket és félgelyaczel-eket
 vásárolja.

A Bächer-féle ekék és eketestek kigazdák számára is készülnek és úgy
 könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében minden más gyártmányt
 felülmúlnak és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekék törhetetlen
 aczélekből készül, me-
 lyekért 5 évi szava-
 tósságot vállalok.
 Árjegyzéket és
 ajánlatot kész-
 séggel ingyen küldök.
 Magyarországi vezér-
 képviselő:

Szücs Zsigmond
 Budapest, Nagymező-
 utca 68.

BÄCHER RUDOLF kizár. ekegyára raktára.

Nyomtatványokat a legizlésebben és legjutányossabban a „PANNONIA“
 könyvnyomda készít.

PÁRTOLJUK A MAGYART

Legfinomabb kivitelű igen
ezélszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak 3 korona.

Teljes dohányzó készlet
csak 5 koronába

kerü és pedig 1 finom u.
tajtékpipa kínai ezüst fogla-
lattal, 1 hozzávaló pipaszár,
1 ezélszerű dohány zacskó,
1 gyufatartó, 1 tajték szivar-
szopóka, 1 szivartárcza, 1
házi pipa szárral együtt, 1
tajték szivarkaszopóka, 1
szivarvágó, 1 szivarhamu-
tartó 10 darab összesen.

4 és fél kiló körülbelül 50
drb különféle illatu finom
pipere szappan csak
5 kor.

S vegyünk csakis Magyarországon.

Egy nagy amerikai gyár tönkremenésé folytán
azon helyzetbe jutottam, hogy az alant felsorolt
40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árukat
mélyen leszállított áron potom 6 frt. 40 krért
szállíthatom bárkinek és pedig:

6 drb amer. szab. ezüst asztali kés valódi an-
gol pengével
6 drb amer. szab. ezüst evővilla egy darabból
6 drb amer. szab. ezüst evőkanál
12 drb amer. szab. ezüst kávékanál
1 drb amer. szabad. ezüst leves merítőkanál
1 drb amer. szabad. ezüst tejmerítő kanál
6 drb angol „Viktoria” pohártálcza
2 drb remek asztali gyertyatartó.

40 drb összesen csak **6 frt. 40 krért**, ezen
tárgyak ezelőtt 40 forintba kerültek.
Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér
fém belől is, melyért jótállást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél
Budapesten, VIII., Örömvölgy-utc. 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pen-
gőjű kés és 1 darab
szeletelő villa csak
4 kor. 50 fillér.

6 darab zománcszobott
fazék és 6 darab lábas
különböző nagysá-
gok csak **5 kor. 90 fillér.**

Egy valódi
Roskopf óra
kétévi jótállás mellett
csak 5 korona.

A párisi kiállítá-
son aranyéremmel
kíntüntetve.

Alapított 1886.
Kíválóan belőtt

vadászfegyverek; biztos ön-
védelmi **revolverek,**
szabályozott és jól hordó **szoba- és kerti fegyve-**
reket (Flaubert) jól és olcsón szállít.

Földesi L. puskaműves

Budapest, IV. Muzeumkörút 3.
Régi fegyverek újakkal kicseréltetnek, javítások olcsón.
Arjegyzék ingyen.

FARKAS GYULA

vegytisztító.

KOMÁROM. — TATA.

Főüzlet: Nádor-utca 163.

Műhely: Br. Eötvös-u. 495.

Fiókiüzlet: TATA, Fürdő-u.

Elvállal minden e szakba vágó
tisztítást és festést.

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító
Temesváron.

Mag-, növény-, rózsá-, fák
stb. nagytenyészet.

Tenyésztérület: 62 hold — 37 hektár.

Magvakból és virághagymákból a legjobbat.

A legnemesebb gyümölcs-, disz- és sorfákat.

A legszebb fenyőféléket és cserjéket.

Képletekkel bőven ellátott leíró katalógusok ingyen.
Postaszállítmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

Minden egyes szállítmányhoz „Mühle tanácsadója a kertművelésben”,
a legjobb kertészeti kézikönyv, ingyen mellékeltek.

Elő és elejtett

VADAKAT

veszek és eladok kicsinyben és nagyban.
Szállítások vidékre, mint helyben pontosan eszközöltenek.

PRANTNER LIPÓT

hentes és vadkereskedő,
Komárom, Ferencz József-rakpart, (Dunasor.)

most feltárta a teljes valót történetünk kezdetétől s Car-
tiers üzelmeiről, anélkül, hogy valamit is csak szépitene
a dologból. Azt akarta, hogy a bíróság tisztán lássa a
tényeket.

Mire Ashbor és Üzbéggy nagy érdeklődéssel kísért
előadásukat elvégezték, hajnalodni kezdett.

Ezalatt a tengerparton a csolnakban várakozó 10
ember is kezdett türelmetlenkedni. Az idő mind előbbre
haladt s ők nem tudták mi lehet a késedelemzés oka;
végre midőn már türelmüket teljesen elvesztették, amely
ily esetben különben is nagyon lazán áll, egyikük az-
zal állott elő, hogy alkalmasint baj van s a „mester”
(így nevezték maguk között Cartierst) a czimborákkal
valószínűleg farkasverembe kerülhetett. Már pedig a bi-
zonytalanságban levő emberek közé csak egy kis szür-
keségnek kell kerülni, hogy az egész világot fekete
szinben lássák. Amint a sikertelenségnek, vagy felsü-
lésnek első gyanuja tetet ölt, az már egész lánczo-
latot vonz maga után. Egyikük sem tartották le-
hetetlennek, hogy valami baj van és ekkor az a kérdés
merült föl náluk, hogy mi fog történni. Azzal mind-
egyikük tisztában volt, hogy ha a mester tényleg rajta
vesztett, akkor a czimborák bizonyosan elárulták azt is
hogy a parton még 10 ember van, akik szintén hozzá-
juk tartoznak. Arra még csak gondolni sem mertek,
hogy a többiek titoktartók legyenek irányukban. A rossz
ember másról is csak rosszat tud föltételezni. Abban
az esetben pedig, ha elárultatnának, nagyon jól tudták,
hogy rájuk is büntetés vár. Ez elől pedig jobbnak vél-
ték menekülni. Elhatározták tehát, mivel már ugys-
mindegy a dolog, ők szerencsét próbálnak magukban és
nehogy sok időt veszítsenek, nem mentek el az elejtett

szobájába, ámbár Vilma nem szívesen maradt egyedül
s még nagyobb idegenkedéssel bocsájtá el magától férjét,
kit Ashbor rábeszélésére s biztatására még is elengedett
Ashbor s társai az Üzbéggy szobájába érve, a sö-
tétben helyett foglaltak ott s elhatározták, hogy Vilma
megnyugtatására átvirasztják ott az egész éjjelt és más-
nap elmennek együtt Vilmával a kikötőbe s meggyőzik
őt, hogy ott semmi nemü barlang nem létezik, minthogy
ilyenek létezéséről Ashbor sem tud semmit. Közben
halk beszélgetést folytattak, amelyben Üzbéggy, kit va-
lami előérzet féle bántott, elbeszélte Cartiers cselgá-
sait, amelyeket a szigetre érkezés alkalmával cartierával
bekent hajóval elkövetett. A tanár s Vilma viszonyát
sem halgatta el és hozzátette, hogy ő képesnek tartja
azt az embert bármely büntény elkövetésére, mert alatto-
mos, boszuálló egyénnek ismeri őt.

Igy beszélgetve eltelt az idő és éjfél lett. Ekkor
valami különös nesz ütötte meg füleiket: léptek csoszo-
gása s suttogó hangok hallatszottak az ajtó előtt. A
szobában levők azonnal készenlétbe helyezkedtek: Ashbor
az asztalnál, Üzbéggy az ajtó mögé állott, hogy a menekü-
lést az ajtó betevésével megakadályozza és a két segítő
társ is elhelyezkedett egy-egy sarokba. Egyetlen fegy-
verzetük egy-egy boxolóvasból állott.

Az elhelyezkedésnek már legfőbb ideje is volt,
mert alig, hogy ez megtörtént 11 alak sompolygott be
egymásután az ajtón, melyet szép csendesen kinyitottak
s ugyanily csendben be is tettek maguk után. Azonban
alig hogy az ajtó betevődött s a legutolsó bejövő is
beljebb hatolt a szobába, egyszerre négy felül gyultak
ki az eddig letakart s világosságot előszóró karbunku-
lusok az éjjeli látogatók előtt állott Ashbor, Üzbéggy s
két más hatalmas termetű alak. A látogatók, kik egé-

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozaport.
Kávé, tea, étel vagy szeszés italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozaport többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert esodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszés italt. A Coza oly esendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt mesélte: „Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Istennek teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom, kétségbeesés, szegény, becselenség és szegénység közepette élt. De minnek is meséltem volna el másoknak? Nem esodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekép irányítsa s otthonát, gonderhes tüzhelyét örömpalotává tudja varázsolni.”

Coza, a családok ezreit békítette ki ismét, sok, sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzlet-emberek lettek. Tömérdek fiatal-embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díjmentesen küld, hogy így bár ki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

GOZA INSTITUTE (Dept. 101.) 71., High Holborn, London, W. C., ANGLIA.
(Levelek 25 fillér, levelező-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

Még eddig
néma
létezett!

Egy valódi horgonyjárású rem. óra 36 óráig jár egy felhuzásra, világító email számlappal. 3 f 80 k Egy kínai ezüst lánc 80 kr. és egy magyaros állású valódi tajték pipa 5 evi jótállással f. 10 mind a három tárgy együttvéve, a postaköltséggel együtt 5 frt 50 kr.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék.

Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék.

Nem tetszés esetén a pénz visszaküldetik. — Elvem, nagy forgalom, csekély haszon. Szétküldési raktár:

Kormos Béla

műórás- és ékszerész.
BUDAPEST, VII. István-ut 28.

AZ „IMPERIAL” gummi sérvkötő az egyetlen, mely szolid ki-

vitelben egyesíti magában az összes sérvkötők etőnyeit. Rendkívül tartós, ruganyos gummiöv, tollkőnyű palettával, mely minden sérvet könnyen zár és éjjel nappal viselhető s igen olcsó.

Darabja 5 frt. kétoldalú 10 frt. — Szétküldés bérmentve! — Kapható a főfőtanulónál: PAPI LÁSZLÓ „Arany Kereszt” Kötszertárában. Budapest, VI. ker.

Andrássy-ut 76. szám. Ugyanott mindennemű óvszeret kitűnő minőségben 2, 3, 4, és 6 forintért tucatonként kapható.

szen mást vártak, meglepetésükben szóhoz sem jutottak. Üzbégny volt az első, ki beszélni kezdett. Odalépett Cartiers elé s annak vállára téve kezét, hatalmas, stentori hangon rákiáltott:

— Nos gazember, hát egy újabb gázságot tervezél, de az egyszer rajta vesztettél s remélem most leszámolunk véglegesen!

Cartiers megtörve s megsemmisülve állott ott, anélkül, hogy csak egy szót is tudott volna szólani, de társai is éppoly reszketve halgattak és várták a történeteket. Az egész esemény rendkívül meglepetés volt nekik, mert arra az esetre, amely most előtűnik állott senki sem számított, sőt még csak nem is gondolt. Az első pillanatban nem tudták mitevők legyenek. Álltak bambán és tehetetlenül. A czinkosok nagy része árulást sejtett s hirtelenében azon törték fejüket, hogy ki követhette el az árulást. Legvalószínűbbnek tetszett előtűnik, hogy a hátra maradt 20 ember között keresendő az áruló. Más megoldásra még csak gondolni sem tudtak.

Egy kisebb rész, az elszántabbak, kik már ugy is látták, hogy a terv dugába dült, hirtelen ellentállásra gondoltak és négy ember, mintegy összebeszélve hirtelen kést rántott elő, hogy az előtűnik álló négy emberrel t. i. Üzbégnyvel, Ashborral s a másik két emberrel elbánnak. De éppoly hirtelen meg is bánták tettüket, mert az őket folytonosan szemmel tartó Üzbégny észrevette tervüket és a hozzá legközelebb állót hirtelen úgy dobta egy sarokba, hogy az illető maga is büvészetnek tarthatta az egész műveletet, a másik szempillantás alatt pedig a kezében levő boxerrel egy másikat lesujtott. Mindez oly hirtelen történt, hogy a másik kettő rá sem ért egy egy áldozat kiszemelésére, hanem a kapott kudarcz után, még a kezdet előtt visszavonultak.

A többiek mozdulatlan és néma szemlélői voltak a történetnek, s anélkül, hogy ők is ellentállásra gondoltak volna, némán megadták magukat s várták mi fog történni. Azt tudták, hogy bocsánatot nem remélhetnek, valamint azt, is hogy a büntetés, mely őket érheti a kizárás, vagy deportálás lehet, azaz egyik, vagy másik még vad állapotban levő szigetre való kitevés. Csak ennek a módozatait nem ismerték s nem is sejtették.

Egyedül Cartiers volt az, kinek álnok s ravasz fejében új tervek, új módozatok fűttek a jövőre nézve s egyedül ő nem adta fel a szabadulás iránti reményét, ugy okoskodván, ha már bosszútervét keresztül nem is vihette, hát legalább a bőrt fogja megmenteni és még akkor is lesz alkalma, hogy az egész szigeten bosszút állhasson.

Ezek a gondolatok mint a villám cikáztak át agyán.

Ashbor törte meg másodszer a csöndet, ráparancsolva a czinkosokra, hogy vonuljanak a szoba hátterébe, míg Üzbégny s a másik két ember eléjük állott, Ashbor pedig kiment s a saját szobájából telefonon összehívatta sürgősen a központi bizottságot. Vilmának is pár szóval elmondta az eseményt és aztán együtt átmentek a tett színhelyére.

Nem telt bele egy negyed óra s a központi bizottság, mely sürgős esetekben a bírói tisztet is gyakorolta, teljes számban együtt volt. Velük jött a közrendészeti bizottság 5 soros tisztje is. A központi bizottság elfoglalta a nagy ülés termet, ahova bevezették a 11 czinkost is. A bírói tisztet Debaury Félix, egy francia származású, volt hajós tiszt foglalta el, s Ashbor előadta a bizottságnak a történetet, míg Üzbégny már